

Præsentation af *fabos*:

fabos er et fællesledet bo- og aktivitetscenter, som hører under Odder kommune. *fabos* blev etableret i 1990, som én af de første fælleslede organisationer i Danmark. At være fællesledet betyder, at der er én ledelse til både aktivitetscenter og botilbud. Dette medfører blandt andet personale udveksling mellem bo- og arbejdstilbuddet.

fabos består af:

- **Aktivitetscentret:** Arbejdsplads for omkring 65 brugere, hvoraf de 25 er på værkstedet på Ballevej.
- **Hjørnet gruppe 1-2:** 13 beboere i egen lejlighed med pædagogisk bistand
- **Hjørnet gruppe 3:** 7 beboere i eget værelse, samt 1 aflastningsplads som benyttes af 2 personer på skift.
- **Krogen:** 10 beboere i egen lejlighed med pædagogisk bistand.

Aktivitetscentret udbyder et bredt beskæftigelsestilbud, som for nogen betyder, at det er et "rigtigt" arbejde og for andre, er det mere sansestimulering og samvær, der er i højsædet. Åbent hverdage fra 8-15:30.

Boenhederne tilstræber at skabe et hjemligt miljø, som tilgodeser den enkelte beboers behov og ønsker. Omsorg og udvikling er to nøglebegreber.

Vi udfordrer beboerne gennem oplevelser og planlagte pædagogiske forløb, der skaber grundlag for fysisk, psykisk og social udvikling.

Pædagogerne indgår i dag-, aften- og weekendervagter.

Personalet

Vi er en forstander, fire afdelingsledere, én i hver boenhed og cirka 40 pædagoger.

I alt med ledelse, pædagoger, HK'ere, nattevagter, rengøringsassistenter, værkstedsassistenter og køkkenassistenter er der lige knap 60 fastansatte. Endvidere har vi også en del tilkaldvikarer.

Etik, pædagogik og faglige kompetencer

Det er personalets opgave at hjælpe beboerne med at leve det liv, de gerne vil leve.

Pædagogen er katalysatoren i de situationer, beboeren, grundet sit handicap, ikke selv kan magte. Vi respekterer beboeren som han/hun er. Det er personalets opgave at søge viden og forståelse om den enkelte, for at de kan kommunikere med, rumme og forstå beboeren. Vi har en anerkendende tilgang til beboeren, og vi praktiserer, at beboeren er i centrum, og at de er "herre over deres eget liv".

Pædagogens opgave er at sørge for, at beboeren har en udviklende hverdag og det liv beboeren gerne vil leve. Pædagogen skal sætte sig ind i beboerens ønsker og behov, og de skal støtte ham/hende i at udleve det.

Som personale i en af boenhederne er man gæst i beboerens hjem. I det øjeblik du træder ind over matriklen, træder du ind i et privat hjem! Det gælder både fællesarealerne og de enkeltes lejligheder/værelser. Boenhederne afholder én gang årligt et handlemøde på hver af beboerne, hvor lederen af boenheden, beboerens sagsbehandler og en kollega fra Aktivitetscentret deltager.

De gør status over året, der er gået, og de udarbejder nye mål for det kommende år. Det udmønter i en § 141-plan, som dels tager højde for faglige udviklingsmål og dels indeholder mere eller mindre konkrete ønsker for beboeren, med udgangspunkt i deres funktionsniveau.

Fagligheden og bredden på *fabos* spænder vidt. Mange af pædagogerne i afdelingerne har haft kursus i "Det kan nytte". Derudover er nogle uddannede i neuropædagogik, IKT, tegnsprog, supervision, Marte Meo med mere.

Beskrivelser af de enkelte afdelinger

Aktivitetscentret (§ 103-104), i daglig tale kaldet AC, tilbyder beskæftigelse for omkring 65 brugere. Brugergruppens funktionsniveau spænder meget vidt. Her er lige fra brugere, der har et stort behov for individuel støtte til spisning og personlig hygiejne til brugere, som er meget velfungerende og selvhjulpne. Nogle er så velfungerende, at de bor for sig selv i for eksempel bofællesskaber med forskellig form for pædagogisk støtte.

AC tilbyder arbejde, aktiviteter, oplevelser og udfordringer med udgangspunkt i den enkelte person. Vi arbejder overvejende med integrerede grupper, hvor brugerne har forskellige funktionsniveau. Det er interessen for aktiviteten, der binder gruppen sammen.

AC har seks arbejdsgrupper: Daghjem, kantinen, vaskeriet, udegruppen, montagegruppen og kunst/kreagruppen. De sidste to har til huse på Ballevej, som ligger to kilometer fra AC.

Dagligdagen bliver for brugeren gjort overskuelig ved hjælp af tavler med piktogrammer, og fotos af både pædagoger og brugere. De synliggør den enkeltes dagsprogram.

Mandag til torsdag eftermiddage er der en række faste aktiviteter, som brugeren kan vælge at deltage i. Aktiviteterne er gymnastik, tegnsprogsundervisning, vokalapyk, svømning, boccia og hockey. Den sidste fredag i hver måned viser vi en film i kantinen.

Hensigten med det pædagogiske arbejde for brugerne er, at de i dagligdagen trives og udvikler sig gennem arbejde og/eller aktiviteter. Vi tilstræber at udvikle og udnytte den enkeltes kompetencer og ressourcer. Vi vejleder og støtter med henblik på selvhjulpnehed og en aktiv hverdag. Vi respekterer den enkelte brugers ønsker, evner, tempo og sociale adfærd, og vi tilpasser arbejdsopgaverne derefter. Brugerne skal føle, at de gør en forskel! Der skal være plads til, at den enkelte kan udfolde sig, og der skal være mulighed for, at der kan skabes nye relationer

Hjørnet gruppe

Det er en boenhed under *fabos*, der består af to enheder med hver sin afdelingsleder. Gruppe1-2 huser 13 beboere, der bor i egen lejlighed og får pædagogisk bistand. I gruppe 3 findes der institutionspladser til otte personer, hvoraf den ene er en

aflastningsplads. Hjørnet er kendetegnet ved at give tilbud til personer med stort behov for støtte. Hjørnet er beliggende på Stenslund 2-4 (overfor Aktivitetscentret).

Hjørnet gr. 1-2

Det er et bofællesskab for 13 voksne udviklingshæmmede i alderen 29-76 år. De har alle i mere eller mindre grad behov for hjælp og individuel støtte til madlavning, spisning, hygiejne, pleje, samvær med hinanden og ledsagelse ud af huset. Beboernes har mange forskellige handicaps. Nogle sidder i kørestol, mens andre er mobile. Beboerne kan også have forskellige tillægshandicaps så som diabetes, psykiske lidelser og autisme. Endelig har nogle af beboerne behov for høj grad af struktur, mens andre har behov for spontanitet. Pædagogernes opgaver spænder således vidt.

Pædagogik gruppe 1-2

Vi lægger vægt på respekt, anerkendelse og accept, samt at udvikle kvaliteten i beboernes liv. Vi lægger vægt på at skabe et trygt, hjemligt og stemningsfuldt miljø, hvor vi gør meget ud af at forstå og tilrettelægge arbejdet ud fra beboernes egne ønsker. Vi skaber rammer, der tilgodeser deres behov for en overskuelig og forudsigelig hverdag, med rig mulighed for privatliv og fred. Vi giver også oplevelser. For eksempel arrangerer vi forskellige fælles og individuelle aktiviteter i og uden for huset. Vi har mange forskellige tilbud i løbet af en uge. Det kan for eksempel være ridning, svømning eller bowling, og i weekenderne er der altid forskellige oplevelsesture i oplandet.

Desuden holder mange af beboerne af at komme ud at spise, i biografen, til festival og lignende.

Når beboerne kommer hjem fra arbejde, står der for mange på afslapning. Om aftenen er der altid tid til socialt samvær i fællesstuen med en kop kaffe, mens vi ser fjernsyn og hyggesnakker.

Beboernes kommunikationsniveau er meget forskelligt, og vi lægger stor vægt på at kommunikere med beboeren ud fra deres individuelle behov og formåen. Nogle klarer sig fint med verbal kommunikation, mens andre bruger piktogrammer, tegn til tale og billeder. For at hjælpe beboerne med at overskue deres hverdag, benytter vi os af struktur i form af foto- og piktogramtavler.

I gruppe 1-2 arbejder vi i teams med tre pædagoger, der sammen har hovedansvaret for 4-5 beboere. Det er teamets opgave at varetage den enkeltes interesser og behov. Det kan for eksempel være, ledsagelse til og fra læge og tandlæge, indkøb af tøj, fastholde et godt samarbejde og en god kontakt til pårørende med mere. Desuden er det også teamets opgave at arbejde målrettet i forhold til § 111 handleplanen, samt hele tiden at have fokus på beboerens fysiske og psykiske trivsel i dagligdagen.

Hjørnet gruppe 3

Hjørnet gruppe 3 er en institution for syv voksne udviklingshæmmede, som alle har varigt og væsentligt nedsat funktionsevne. Alle beboerne har brug for massiv individuel støtte og pleje i hverdagen.

Flere af beboerne har også fysiske handicap, synshandicaps og flere er kørestolsbrugere. Der er ingen eller kun få beboere, der har et udviklet verbalt sprog. Udover de syv personer der fast bor i gruppe 3, er der 1 aflastningsplads, der benyttes af flere personer på skift.

Vi tilbyder beboerne en boform og et udviklingsmiljø baseret på en helhedsorienteret indsats.

Vi lægger vægt på at skabe et hjem, med et roligt, stemningsfuldt og overskueligt miljø, hvor beboerne føler sig trygge og har mulighed for at udvikle sig. Beboerne har så stor indflydelse på egen situation som muligt. Vi lægger vægt på, at behandle beboerne individuelt og give dem mulighed for at være sociale sammen med de øvrige beboere.

Vi giver plads til forskellighed, og beboerne får hjælp og støtte til at udtrykke deres individuelle behov. Det er vigtigt for personalet at kende de enkeltes beboers individuelle udtryksformer og kommunikation for at gøre hverdagen så god som muligt for den enkelte.

Personlig omsorg og nærvær er nogle af nøgleordene, og vi fokuserer på beboernes ressourcer og vedligeholdelse af erhvervede færdigheder, så vi hele tiden skaber grobund for personlig udvikling.

Når beboerne kommer hjem fra arbejde, står den for mange på afslapning. Nogle får sig et dejligt spabad, mens andre går en tur. Om aftenen hygger vi i fællesstuen med en kop kaffe og lidt fjernsyn.

Nogle af beboerne er en gang om ugen til svømning i varmvandsbadet på Sølund. Ellers nyder mange af beboerne en gå- eller køretur, eller at deltage i forskellige kulturelle arrangementer som for eksempel "Fest i vand" og "Klassisk forår".

Personalet arbejder i teams, som varetager den enkeltes interesser og behov. Det kan for eksempel være, ledsagelse til og fra læge og tandlæge, indkøb af tøj, kontakt til pårørendekontakt med mere. Vi arbejder også med de individuelle handleplaner, hvor vi fokuserer på beboernes ressourcer.

Krogen

Krogen er en boenhed med 10 beboere. De bor i egen lejlighed og får pædagogisk bistand. Krogen ligger på Lundevej 35, som er en kilometer fra Aktivitetscentret.

Krogen huser ti forholdsvis unge udviklingshæmmede med meget forskellige vanskeligheder. Flere af beboerne har psykiatriske vanskeligheder og er tilknyttet psykiater. Nogle af beboerne har brug for specialpædagogik og nogle har brug for struktur. Enkelte har behov for tegnsprogsstøtte.

Krogen er et sted, der betragter relationen med den enkelte beboer som det centrale. Vi arbejder med at skabe den nødvendige tillid og tryghed som basis for den udviklende relation. Det gør vi med udgangspunkt i rådgivning, støtte og vejledning til den enkelte ud fra deres egne ressourcer, men sigtet er at give mest muligt ansvar til beboerne. Ansvar for eget liv er grobund for udvikling af færdigheder og psykisk velværd.

Målet for beboerne er, at der skal være plads til alle, og det skal være et trygt og rart sted at bo. Ingen på Krogen bliver ladet i stikken, og personalet er beboerens sikkerhedsnet, når livet bliver for svært. Det pædagogiske arbejde sker ud fra den størst mulige respekt for beboernes forestillinger, forventninger og tanker om det liv, den enkelte ønsker at leve.

Enkelte beboere har brug for faste rytmer, rutiner og struktur for at kunne overskue hverdagen. Derfor arbejder vi med piktogrammer, dagsplaner og ugeplaner. De beboere som ønsker det, spiser sammen hver aften og i weekenderne, og de skiftes til at deltage i madlavningen. Hver aften er der mulighed for samvær i fællesstuen med en kop kaffe eller te, hyggesnak, fjernsyn, musik, sang eller andet.

Mange af beboerne deltager i aktiviteter under Lavia (bowling, boccia og svømning), men der er også mulighed for andet. Specielt i weekenderne laver vi mange aktiviteter ud af huset. En gang årligt tager vi på lejrtur. Beboerne deltager i festivals, og en gang om året arrangerer vi en grillfest for beboere og deres familie.

Som beboer på Krogen kan man altid regne med, at der er mulighed for hjælp og vejledning til praktiske opgaver. Personalet hjælper den enkelte med råd og vejledning om personlig pleje, sørger for aftaler hos læge og tandlæge, og vi går med dem, hvis de har behov for dette. Beboerne får støtte og hjælp til rengøring og tøjvask.

På Krogen arbejder vi i teams, som specielt varetager den enkeltes interesser og behov.

Forventninger til de studerende

Arbejdet med voksne udviklingshæmmede stiller store krav til dine personlige kompetencer. Du vil i kontakten med brugerne/beboerne få en spændende, udfordrende og til tider grænseoverskridende, men helt sikkert også lærerig, praktik.

Vi forventer, at du indgår aktivt i det daglige arbejde, udviser engagement og åbenhed og har en grundlæggende respekt og ansvarlighed i kontakten med vores brugergruppe.

Som studerende på *fabos* kræver det mod og vilje til at modtage udfordringer på både det personlige og faglige plan. Det kræver, du tør tage chancer og at du prøver igen når noget ikke lykkedes.

Du skal acceptere, at hverdagen jævnligt ser anderledes ud, end vi i første omgang havde forestillet os. Det på trods af at vores brugere har brug for en overskuelig og forudsigelig hverdag. Det er et uundgåeligt paradoks, som du skal kunne rumme for at få det optimale ud af praktikken.

Vi har på personalemøderne et fast punkt der hedder "Den studerendes punkt". Her forventer vi, at du er velforberedt og hver gang har noget at sige. Det kan for eksempel være hvad du arbejder med for tiden, eller refleksioner over ting, der er sket. Du skal hele tiden at have din målformulering i spil. Det er vigtigt, at det du siger, har et fagligt indhold.

Vi forventer ligeledes, at du i din praktik søger hjælp hos dine kollegaer, og du ikke betragter det at søge hjælp som et nederlag. Det er en naturlig del af det pædagogiske arbejde.

Uddannelsesplaner: Se 1., 2. og 3. praktikperiode.

Hvad du kan forvente af *fabos*

Du vil som studerende på *fabos* blive en del af en stor organisation.

Vi prioriterer de studerende på *fabos* højt, og vi er åbne og interesserede overfor de tanker og ideer, du som studerende kan bidrage med. Du hjælper os til at blive klogere og reflektere over vores egen praksis.

Vi mener, det er vigtigt, at du får muligheder for at deltage i så mange forskellige aktiviteter som muligt. For eksempel kan du deltage i eventuelle idrætsarrangementer, musikfestivaler, fælles kursus dage, pædagogiske dage, koloniture med mere.

Da du står i situation, hvor du som afslutning gerne skal have din praktik godkendt, skal du forvente, at din vejleder snakker med de øvrige kollegaer om, hvordan det går dig i praktikken. Det gør vi, da du ikke altid arbejder sammen med din vejleder, og for at vi har det bedst mulige grundlag til at vurdere din praktik på. Samtidig kan du også forvente den bedst mulige feedback.

Vejledningstimerne

Vejledningstimerne tager udgangspunkt i den målformulering, du har udarbejdet i starten af praktikken. Du får vejledning en time om ugen med din vejleder, eller med en kollega, der har viden, inden for et specielt afgrænset område.

På Aktivitetscentret vil vejledningstimerne typisk ligge på en fast ugedag. På døgnstiden kan det være sværere at fastlægge vejledningstimerne på grund af skiftende arbejdstider. Vi bestræber os på at have vejledning hver uge.

Vejledningen skal have to temaer; Et fagligt og et mere personligt, der drejer sig om, hvordan det går i praktikken. Du skal sætte ord på sin egen udvikling. Du har ansvaret for udarbejdelse af dagsorden, samt referat fra vejledningss møderne.

Vejlederen er din primære samarbejdspartner i forhold til din praktik, men alle i teamet har ansvar for at give feedback i forhold til konkrete situationer.

Her er en liste med faglige emner, som du kan komme ind på i din praktik eller i vejledningstimerne:

- Årsag til at blive fysisk og psykisk udviklingshæmmet
- Eksterne samarbejdspartnere
- Forflytning
- Magtanvendelse
- Handleplaner
- Personalesamarbejde
- Medicin
- Kontaktpædagogrollen
- Tavshedspligt
- Konfliktløsning
- Livskvalitet – forskellige normer
- Dag/døgn samarbejde
- Seksualitet
- Forældresamarbejde

Nogle af vejledningstimerne bruger vi til udviklingskonferencer/praktikkonferencer, som er fælles for alle studerende. Disse udviklingskonferencer/praktikkonferencer bliver afholdt af medarbejder eller leder, med stor viden inden for områderne. Vi afholder en udviklingskonference/praktikkonference hver 6. uge. Temaerne kan for eksempel være:

- *fabos* historie og organisation inklusiv fællesledelse
- Økonomi
- Seksualitet og etik
- Det kan nytte
- Neuropædagogik
- Sikkerhedspolitik
- Kommunikation
- Etik i arbejdet
- Magtanvendelse/voldspolitik

Forklaring af uddannelsesplanerne

Der er en uddannelsesplan for hver praktikperiode. Uddannelsesplanerne beskriver de krav og forventninger, *fabos* har til dig inden for 4 områder:

- Pædagogik
- Praktik
- Organisation
- Personlig udvikling

Mål – Hvad du skal nå i praktikken?

Indhold – Hvordan og hvad du skal gøre for at opnå målene?

Overskrifterne for de enkelte praktikperioder er:

1. praktikperiode – den pædagogiske relation - Indgå
2. praktikperiode – den pædagogiske institution - Indgå - udvikle
3. praktikperiode – den pædagogiske profession - Indgå – udvikle – beherske

På *fabos* tænker vi de forskellige begreber således:

Indgå: Du skal være aktiv, åben, lyttende, undrende, engageret, tage initiativ og turde miste fodfæste.

Udvikle: Du udvikler dig hele tiden både fagligt og personligt.

Beherske: Du skal have overblik og faglig/personlig identitet. Du ved, hvordan du involverer dig, du fungerer selvstændigt i hverdagen og du tør tage ansvar.